

Stockholms kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Nybohovsskolan
belägen i Stockholms kommun

Tillsyn i Nybohovsskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Stockholms kommun under våren 2016. Nybohovsskolan besöktes av Skolinspektionen den 5 och 6 april 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Av Skolverkets nationella statistik (SIRIS) framgår följande beträffande kunskapsresultaten för Nybohovsskolan.

Andelen elever som nådde kravnivån på de nationella proven för årskurs 3 läsåret 2014/15 var högre än motsvarande andel för riket i ämnena matematik och svenska. Detsamma gäller för eleverna i årskurs 6 i ämnet svenska. För eleverna i årskurs 6 var det däremot i ämnena engelska och matematik en lägre andel som nådde kravnivån än motsvarande andel för riket.

Den genomsnittliga betygspoängen för eleverna i årskurs 6 våren 2015 var högre än rikets genomsnitt i samtliga ämnen, förutom i ämnet bild där den genomsnittliga betygspoängen var densamma som för riksgenomsnittet.

Av resultaten från Skolinspektionens skolenkät hösten 2015 framgår att 62 procent av eleverna i årskurs 5 känner sig trygga i skolan. Skolans senaste enkätundersökning visade att 92 procent av eleverna i årskurs 5 svarade positivt på påståendet att de trivs i skolan.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2017-01-17
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2017-01-17
Ytterligare brister	Föreläggande	2017-01-17

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Enligt Skolinspektionens bedömning finns det brister i det systematiska kvalitetsarbetet på Nybohovsskolan. Uppföljning av elevernas kunskapsresultat på skolövergripande nivå sker endast i vissa ämnen. Rektorn saknar därmed uppgifter om elevernas resultat och måluppfyllelse i alla ämnen och kan inte fastställa i vilken omfattning verksamheten lever upp till de nationella målen. Som en konsekvens saknar rektorn därför möjlighet att genomföra en fullständig analys som leder till beslut om verkningfulla förbättringsåtgärder avseende skolans samtliga resultat.

Skolinspektionen bedömer vidare att skolans elevhälsa saknar reell tillgång till en kurator som kan delta i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet, samt att elevhälsans psykolog inte deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på skolan. Därtill tillgodoser inte den studie- och yrkesorienterade verksamheten vid skolan elevernas behov av vägledning inför framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Enligt Skolinspektionens bedömning sätts betyg i ämnet slöjd (trä- och metallslöjd) vid Nybohovsskolan inte i enlighet med skollagens bestämmelser.

Skolinspektionens tillsyn visar även att huvudmannen tillämpar färdighetsprov som urvalsgrund från årskurs 4 för elever som vill gå fotbollsprofil vid Nybohovsskolan, trots att tillstånd att tillämpa färdighetsprov som urvalsgrund saknas.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att **senast den 17 januari 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att eleverna har en reell tillgång till kurator i elevhälsan, samt att kurator och psykolog deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.
- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Motivering till bedömning av brist

Elevhälsan

Skolinspektionens bedömning

Tillsynen visar att skolan visserligen rent formellt har tillgång till kurator genom att tjänsten kan köpas in av huvudmannen när behov uppstår.

Skolinspektionen bedömer dock att eleverna inte har en reell tillgång till kurator inom elevhälsan.

Av utredningen framkommer att eleverna vänder sig till skolsköterskan eller till någon annan vuxen de har förtroende för, när de har problem av psykosocial karaktär. Skolsköterskan uppger i intervju med Skolinspektionen att hon är noggrann med att förklara för eleverna att hon varken är psykolog eller kurator och att hon inte får behandla dem. Hon vet inte om det är tydligt för elevernas vårdnadshavare vem de ska vända sig till med elevers psykosociala problem.

För att eleverna ska anses ha en reell tillgång till kurator måste det vara tydligt, för personal, vårdnadshavare och elever på skolan, hur de vid behov kan komma i kontakt med elevhälsans kurator. Kuratorn måste även ha ett utpekat ansvar för elevhälsans psykosociala insatser.

Skolinspektionen bedömer vidare att Nybohovsskolan behöver utveckla elevhälsans arbete genom att se till att även kurator och psykolog deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Detta mot bakgrund av att tillsynen visar att ingen kurator eller psykolog har varit delaktig i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Nedan redovisas det rättsliga stöd och den utredning som ligger till grund för denna bedömning.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det för elever i grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skol-sköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Skolinspektionens utredning

Av de handlingar som rektorn inkommit med till Skolinspektionen framgår att skolans elevhälsoteam består av skolläkare, skolsköterska, specialpedagog samt skolledningen och en lärare. Ett specialistteam bestående av skolläkaren, skolpsykolog och psykiatriker träffas vid behov.

Skolan har inte någon anställd kurator, men enligt inkomna handlingar har elevhälsan i stort mångårig erfarenhet av frågor gällande psykosocial ohälsa. Ett avtal finns med huvudmannens enhet för skolstöd om att kunna köpa in kuratorstjänst när det behövs. Personal i elevhälsoteamet uppger i intervju med Skolinspektionen att det är skolsköterskan som har den psykosociala kompetensen och att eleverna går till henne med sina frågor av detta slag.

Skolsköterskan uppger i Skolinspektionens intervju att eleverna vänder sig till henne, eller till någon annan vuxen de har förtroende för, när de har problem av psykosocial karaktär. Skolsköterskan uppger vidare att hon är noggrann med att förklara för eleverna att hon varken är psykolog eller kurator och att hon inte får behandla dem. Hon vet inte om det är tydligt för elevernas vårdnadshavare vem de ska vända sig till med elevers psykosociala problem. Skol-

sköterskan uppger att hon har hälsosamtal med eleverna i årskurs 4 och att hon då bland annat får reda på deras psykosociala behov.

Skolan köper in psykologtjänst som genomför skolrelaterade utredningar. När elevhälsan träffas i en större sammansättning avhandlas endast elevärenden. Ibland tas situationen i exempelvis en klass upp, men då är aldrig psykologen med.

Studie- och yrkesvägledning

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att den studie- och yrkesorienterande verksamheten inte tillgodoser elevernas behov av vägledning inför framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Av Skolinspektionens utredning framkommer att det saknas personal med kompetens för studie- och yrkesvägledning på skolan. Den plan som finns för yrkesvägledande inslag i undervisningen har upprättats av personal från en annan skola och det framgår inte på vilket sätt eleverna på Nybohovsskolans behov har identifierats eller hur planen tillgodoser deras behov. Det finns ingen särskild person med ansvar för att bland annat ge information till de elever som ska göra sitt språkval.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Rektorn har enligt läroplanen ett särskilt ansvar för att samverka mellan skolor och arbetslivet utanför skolan utvecklas så att eleverna får konkreta erfarenheter av betydelse för deras val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning. Rektorn har även ansvar för att den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning.

Skolinspektionens utredning

Av de handlingar som rektorn inkommit med till Skolinspektionen framgår att skolan inte har någon studie- och yrkesvägledare. Skolans plan för yrkesvägledande inslag i undervisningen innehåller en redogörelse för skollagens bestämmelser om vad utbildning inom skolväsendet och vad studie- och yrkesvägledning syftar till. Där anges i punktform ett antal yrkesvägledande inslag i

Beslut

2016-06-28

8 (16)

Dnr 43-2015:10042

årskurserna 1-6 som är relaterade till de olika ämnen som eleverna undervisas i.

Rektorn uppger i intervju att skolans plan för yrkesvägledande inslag i undervisningen upprättats av en lärare på en annan skola och att det på Nybohovsskolan saknas personal med kompetens för studie- och yrkesvägledning.

Personal i skolans elevhälsoteam uppger att det inte finns något behov på skolan av någon med särskild kompetens i studie- och yrkesvägledning. Studie- och yrkesvägledning diskuteras i temaarbeten, när eleverna lär sig om olika arbetsplatser och yrken samt när samhället utanför skolan tas upp i undervisningen. Det är ingen särskild person på skolan som ger information till de elever som står inför att till exempel göra sitt språkval.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten i Nybohovsskolan inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten, föreläggs Stockholms kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn ska tillsammans med lärare och övrig personal:

- Följa upp och analysera elevernas måluppfyllelse och kunskapsresultat i alla ämnen, så att resultatet av en sådan analys kan ligga till grund för beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder.
- Planera och genomföra de beslutade utvecklingsåtgärderna.
- Dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet.

*Motivering till bedömning av brist**Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionens bedömning är att det finns brister i Nybohovsskolans systematiska kvalitetsarbetet.

Tillsynen visar att en skolövergripande uppföljning och analys av elevernas måluppfyllelse och kunskapsresultat endast sker i ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk. Rektorn saknar därmed uppgifter om elevernas måluppfyllelse och resultat i övriga ämnen och kan därför inte fastställa i vilken omfattning verksamheten lever upp till de nationella målen.

Som en konsekvens av detta saknar rektorn ett underlag för att kunna genomföra en fullständig analys av måluppfyllelsen och kunskapsresultaten för att identifiera och besluta om nödvändiga förbättringsåtgärder avseende skolans samtliga resultat och samtlig måluppfyllelse.

Rättslig reglering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt innebär att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Av skollagens förarbeten framgår att arbetet med att utveckla verksamheten är en process där analys och värdering bl.a. av skolans resultat och redan vidtagna åtgärder måste ligga till grund för beslut om åtgärder för förbättring. [...] Syftet med allt kvalitetsarbete är att det ska leda till förbättringar. Det är därför ytterst angeläget att kunskapen om eventuella brister i en verksamhet verkligen följs av åtgärder för förändring och förbättring (prop. 2009/10:165 s. 304).

Skolinspektionens utredning

I skolans verksamhetsplan för 2015 framgår att skolenhetens mål avseende kunskapsutveckling är att eleverna ska bli goda läsare så att deras förutsättningar att nå de nationella målen ökar. Vidare framgår att undervisningen i

Beslut

2016-06-28

11 (16)

Dnr 43-2015:10042

ämnet matematik ska utvecklas. Av verksamhetsberättelsen för 2015 framgår att skolans har haft fokus på ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk, samt på trygghet och studiero.

Rektorn uppger i Skolinspektionens intervju att det, utifrån det systematiska kvalitetsarbetet, är ett medvetet val att satsa på ämnena matematik och svenska för att öka elevernas medvetenhet i dessa ämnen bland annat i fråga om läshastighet och läsförståelse. Övriga ämnen kommer att följas upp under höstterminen 2016.

På de skriftliga frågor som Skolinspektionen har ställt till rektorn, gällande hur rektorn bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete avseende övriga ämnen, svarar rektorn utifrån hur det går för eleverna individuellt och inte utifrån hur skolenhetens övergripande resultat följs upp.

Rektorn uppger att ämnena följs upp individuellt av lärarna och att analys sker för eleverna individuellt samt klassvis. Vid behov vidtas åtgärder på individnivå för elever, och även uppföljning av resultat sker individuellt.

I Skolinspektionens intervjuer med klasslärare framgår att diagnos- och screeningtester genomförs på eleverna i ämnena svenska och matematik. Klasslärarna i årskurserna 4-6 uppger att de varje termin gör en uppskattning av om eleverna kommer att nå målen och rapporterar detta till rektorn. I andra ämnen än svenska och matematik vet inte lärarna hur elevernas kunskapsresultat ser ut på en skolövergripande nivå.

Klasslärarna i förskoleklass- årskurs 3 uppger att andra ämnen än svenska och matematik följs upp genom individuella tester av eleverna, utifrån det arbete som sker i lärarnas temagrupper. Klasslärarna i förskoleklass-årskurs 3 uppger vidare att de inte tillsammans tittar på hur eleverna klarar ämnena de läser, samt att det inte finns tid för dem att diskutera skolövergripande resultat.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten i Nybohovsskolan inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten, föreläggs Stockholms kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Ytterligare brister

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att senast **den 17 januari 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av brister

Betyg beslutas inte i enlighet med bestämmelserna i skollagen.

Författningar

3 kap. 16 § skollagen

Åtgärder

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt betyget ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens bedömning är att betyg i ämnet slöjd (trä- och metallslöjd) vid Nybohovsskolan inte sätts i enlighet med skollagens bestämmelser. Tillsynen visar att det är en obehörig lärare utan legitimation som, tillsammans med rektorn, beslutar om elevernas betyg i trä- och metallslöjd i årskurs 6, trots att det på skolan finns legitimerade lärare. Enligt skollagen ska en olegitimerad lärare i första hand fatta beslut om betyg tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. På Nybohovsskolan beslutas inte betyg i ämnet slöjd i enlighet med detta.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyget ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslut fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade

läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

I förarbetena till bestämmelsen i 3 kap. 16 § skollagen (prop. 2010/11:20 s. 47) anges att beslut om betyg innebär myndighetsutövning och att uppgifter av den karaktären bör förbehållas legitimerade lärare. Om läraren inte är legitimerad ska betyget dock sättas tillsammans med en legitimerad lärare. Kommer inte lärarna överens och en lärare som är legitimerad och behörig i ämnet finner att den undervisande läraren har gjort en felaktig bedömning på grund av bristande professionella kunskaper om betygssättning och vad som hör till denna, t.ex. kursplaner och kunskapskrav, ska den legitimerade ha företräde och få fatta det slutliga beslutet om ett betyg. Det är den ordning som regeringen anser mest rimlig och rättssäker, eftersom det krävs särskilda kunskaper med utgångspunkt i skolans styrdokument för att kunna sätta likvärdiga betyg. I specialmotiveringen till samma bestämmelse (prop. 2010/11:20 s. 88) anges följande. Om det är möjligt ska betyg beslutas av en legitimerad lärare. Om en legitimerad lärare och en icke legitimerad lärare inte kan komma överens om ett betyg, har den legitimerade företräde, under förutsättning att denne är behörig i det ämne som avses. Om en legitimerad lärare inte finns att tillgå eller om ingen lärares behörighet medger försteg vid beslutet ska betyg beslutas av rektorn.

Skolinspektionens utredning

Enligt den förteckning över undervisande personal som rektorn inkommit med framgår att en tillsvidareanställd lärare i ämnet slöjd (trä- och metallslöjd) som undervisar i bland annat årskurs 6 saknar såväl lärarlegitimation som behörighet. Vidare framgår att det finns elva lärare på Nybohovsskolan som har lärarlegitimation.

Av betygskatalogen för eleverna i årskurs 6 höstterminen 2015 framgår, avseende ämnet slöjd, den aktuella lärarens namn i kolumnen för betygsgivande lärare. Emellertid framgår rektorns namnteckning i kolumnen avsedd för namnteckning och datum när betyg är satt i det aktuella ämnet.

Den aktuella läraren uppger i intervju att han sätter betyg på sina elever och att rektorn skriver under dem. Rektorn uppger i intervju att läraren i fråga sätter betyg på eleverna tillsammans med henne.

Motivering till val av verktyg

Eftersom verksamheten i Nybohovsskolan inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten, föreläggs Stockholms kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen har funnit följande brist/brister, men avstår med stöd av 26 kap. 12 § skollagen (2010:800) från att ingripa.

Beskrivning av brister

Huvudmannen saknar tillstånd att tillämpa färdighetsprov som urvalsgrund för de elever som söker till Nybohovsskolan.

Författningar

1 kap. 8 §, 10 kap. 9 och 36 §§ skollagen, 9 kap. 25-26 §§ skolförordningen (2011:185)

Åtgärder

Se till att urval och antagning till skolan genomförs i enlighet med författningarna.

*Motivering till bedömning av brist**Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionens tillsyn visar att huvudmannen tillämpar färdighetsprov från årskurs 4 som urvalsgrund för elever som vill gå fotbollsprofil vid Nybohovsskolan, trots att tillstånd att tillämpa färdighetsprov som urvalsgrund saknas. Mot bakgrund av att huvudmannen, under Skolinspektionens pågående tillsyn, har vidtagit nödvändig rättelse avstår dock Skolinspektionen från att ingripa.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska alla elever ha lika tillgång till utbildning. Om det inte finns plats för alla sökande, ska urvalet göras på de grunder som Skolinspektionen godkänner. Tester och prov får enligt skollagen inte utgöra villkor för antagning om inte särskilda föreskrifter som innebär undantag finns. Skolinspektionen får efter ansökan besluta att en huvudman får använda färdighetsprov från och med årskurs 4, om det finns särskilda skäl med hänsyn till utbildningens innehåll och inriktning.

Skolinspektionens utredning

Av Nybohovsskolans verksamhetsplan för läsåret 2015/16 samt verksamhetsberättelse för 2015 framgår att skolan är en idrottsskola. Från och med årskurs 4 finns det i alla klasser elever som går en fotbollsinriktning. Skolan är sedan 2010 certifierad av Svenska fotbollsförbundet.

Rektorn uppger i intervju att nya elever som vill gå fotbollsinriktningen testas och att det är elevernas skicklighet i fotboll som avgör om de blir antagna. Uttagning och antagning sker i samarbete med idrottsföreningen Hammarby IF. Antagningssystemet är enligt rektorn sanktionerat av huvudmannen.

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen varken har inkommit med någon ansökan om att vid Nybohovsskolan få tillämpa färdighetsprov eller att något sådant tillstånd har beviljats från Skolinspektionen.

Av handlingar som inkommit från huvudmannen under pågående tillsyn framgår att det från och med läsåret 2016/17 inte kommer att ske någon antagning till Nybohovsskolans fotbollsprofil med färdighetsprov som urvalsmetod.

Motivering till val av verktyg

Huvudmannen har inkommit med uppgift om att färdighetsprov fortsättningsvis inte kommer att användas som urvalsmetod i antagningen av elever till Nybohovsskolans fotbollsprofil. Skolinspektionen gör bedömningen att huvudmannen vidtagit nödvändig rättelse och avstår därför från att ingripa.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivo lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med eleohälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och

utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära.

För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandleddning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga eleop prestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Beslut

2016-06-28
17 (16)

Dnr 43-2015:10042

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

På Skolinspektionens vägnar

Andreas Mehnert
Beslutsfattare

Simon Törnvall
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Nybohovsskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Nybohovsskolan

Nybohovsskolan är en kommunal grundskola belägen i stadsdelsområdet Hägersten-Liljeholmen i Stockholms kommun. Vid tiden för tillsynen går 174 elever vid skolan fördelade på förskoleklass och årskurserna 1-6. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har en biträdande rektor. Vid skolan finns även ett fritidshem som bedöms i ett separat beslut (se dnr 2015:10075).

Detta beslut avser endast den verksamhet som bedrivs i förskoleklass och grundskola.

Nybohovsskolan erbjuder i samarbete med idrottsföreningen Hammarby IF fotbollsutbildning för elever i årskurserna 4 -6 på skoltid och integrerat med studier.